

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсових робіт
з дисципліни „Біржова діяльність”
для студентів ОС «Бакалавр»**

**ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Київ 2021

УДК 339.172:371.214.114

Викладено методичні вказівки і вимоги до написання курсових робіт з дисципліни "Біржова діяльність" для студентів ОС Бакалавр ОПІ «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Рекомендовано вченою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (*протокол № 8 від 14.05.2021р.*).

Укладачі: канд. ек. наук, професор М.О. Солодкий

канд. ек. наук, доцент В.О. Яворська

Рецензенти: канд. ек. наук, доцент Панкратова Л.Л.

канд.ек. наук, доцент Буряк А.В.

Методичні вказівки до написання курсових робіт
з дисципліни «Біржова діяльність»
для студентів ОС Бакалавр
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Відповідальний за випуск: В.О. Яворська

Зміст

1. Вступ.....	4
Розділ I. Теоретичні та методичні основи виконання курсових робіт.....	7
1.1 Загальні положення.....	7
1.2 Рекомендації щодо опрацювання наукової інформації.....	8
1.3 Методи проведення наукових досліджень.....	12
Розділ II. Порядок виконання та захист курсових робіт.....	16
2.1. Порядок виконання курсової роботи.....	16
2.2. Структура та зміст курсової роботи.....	18
2.3. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	22
2.4. Вимоги до захисту курсової роботи.....	29
2.5. Перелік тем курсових робіт з дисципліни „Біржова діяльність”.....	32
2.6. Список рекомендованих літературних джерел для написання курсових робіт з дисципліни „Біржова діяльність”.....	34
Список використаних джерел.....	36
Додатки.....	37

Вступ

Курсова робота – це один з видів наукової роботи, яка представляє собою самостійне навчально-наукове дослідження студента з певної дисципліни. Виконання курсової роботи забезпечує формування у студентів навички творчої самостійної роботи, оволодіння загальнонауковими і спеціальними методами для проведення сучасних наукових досліджень.

Курсова робота є самостійним, навчально-науковим дослідженням студента. У процесі написання роботи під керівництвом викладачів кафедри студенти опановують методи та набувають вміння проведення наукового дослідження. Написання курсової роботи має допомогти формуванню творчого мислення студента, перевірити навички збирання, аналізу та інтерпретації джерел й літератури, вміння формулювати висновки та пропозиції.

Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від чіткого дотримання основних вимог, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед наукового рівня робіт, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також їх оформлення.

Теми курсових пропонуються студентам відповідно до наукової тематики кафедри, з урахуванням наукових зацікавлень студентів.

При оцінюванні курсові роботи комісія враховує дотримання вимог оформлення роботи, якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, вміння захистити сформульовані положення та висновки.

Роботи оформленні з порушенням встановлених вимог можуть бути недопущенні до захисту. Невідповідність в оформленні курсової роботи може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи. Дотримання студентом усіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє вихованню в нього належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює певні навички до ведення наукового дослідження.

У відповідності до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України курсова робота має на меті закріплення,

поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за період навчання та їх застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Отже, основною метою написання курсової роботи є поглиблення теоретичних та прикладних знань студентів, що сприятиме їх становленню як фахівців у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. У процесі написання та захисту курсової роботи студент повинен продемонструвати:

- глибоке знання основних методичних положень нормативних та законодавчих актів, що стосуються біржової діяльності;
- знання основних теоретичних положень курсу та вміння поглиблювати їх шляхом вивчення наукової літератури;
- вміння пов'язувати конкретні проблеми діяльності бірж з сучасним етапом економічного розвитку суспільства;
- самостійність та оригінальність викладання матеріалу, вміння використовувати математичні, статистичні та інші методи обробки інформації;
- вміння робити самостійні висновки та широкі узагальнення, аналізувати економічні явища і процеси на біржовому ринку;
- логічність побудови плану і змісту курсової роботи, культуру мислення і мови;
- вміння правильно оформити роботу відповідно до існуючих вимог;
- вміння аргументовано вести захист курсової роботи, чітко викладати свою точку зору;
- сприяння накопиченню інформації, необхідної для аналітичної роботи;
- розвиток навичок обробки даних за допомогою комп'ютерних програм.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

СК 12. Здатність до аналітичної, торговельної та інвестиційної діяльності на міжнародних та вітчизняних біржових товарних майданчиках.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

1.1 Загальні положення

Курсова робота – індивідуальна письмова робота виробничо-дослідницького характеру, в якій здійснюється узагальнення сучасного стану питань, що вивчаються, статистична обробка і науковий аналіз результатів власних експериментів (вимірів, досліджень) з метою побудови та дослідження моделей процесів і явищ, підготовки висновків, обґрунтованих пропозицій і рекомендацій виробничого характеру.

Тематика курсових робіт та правила їх виконання встановлюються на початку навчального семестру. Дана тематика може бути орієнтована і за пропозицією студента та погодженням викладача може бути видозмінена, можуть бути внесені уточнення теми згідно з науковими та практичними інтересами виконавця. Тему курсової роботи студент обирає самостійно, а лише потім узгоджує її з науковим керівником.

Студенти денної форми навчання використовують у курсових роботах фактичні матеріали переважно зі статистичних збірників та довідкових видань, із звітних матеріалів навчальних практик.

Курсову роботу слід подавати у вигляді спеціально підготовленого і прошитого рукопису до якого додають рецензію.

У рецензії науковий керівник надає оцінку проведеного дослідження за наступними положеннями:

- актуальність теми дослідження;
- відповідність змісту роботи завданню;
- недоліки роботи;
- якість оформлення курсової роботи;
- рекомендація до захисту.

Результати захисту курсової роботи визначається оцінками, передбаченими положеннями НУБІП України.

Відповідальність за дотримання встановлених вимог до написання та оформлення курсової роботи несе студент.

При невиконанні усіх вимог, що ставляться до курсової роботи, вона не може вважатися "Курсовою роботою", а кваліфікується як реферат, який є формою самостійної навчальної роботи студента.

1.2. Рекомендації щодо опрацювання наукової інформації

Написання курсової роботи починається з підготовчого етапу, який передбачає накопичення і опрацювання наукових матеріалів, аналітичної інформації. Пошук необхідної інформації можна здійснювати у бібліотеках, у тому числі в електронних та на інтернет-сайтах.

Зібрані матеріали, які студент планує використати у тексті курсової, зберігаються у вигляді систематизованих файлів по папках окремо для 1,2,3 розділів.

Дослідникам дуже допомагає звичка зазначати джерело, з якого походить матеріал, або електронний ресурс з режимом доступу.

Аналіз зібраного матеріалу передбачає його сортування і критичну оцінку. Важливо дотримуватися певної техніки такого дослідження, яка дозволяє досягти економії часу та зусиль. Передусім потрібно встановити наукову цінність кожної окремої позиції зібраної літератури (не лише «універсальну», а швидше цінність щодо конкретної теми та завдань роботи). Ця цінність визначає і порядок аналізу цієї літератури. Одночасно, слід мати на увазі що новіші праці, як правило, є повнішими і точнішими.

Разом з тим є доцільним дотримання загальних правил обробки літератури. Спочатку потрібно ознайомитись з основною літературою (підручниками, теоретичними статтями), а потім – прикладною (законодавчими актами, інструктивними матеріалами, статтями про конкретні дослідження тощо).

Вивчення складних джерел (монографій) слід починати лише після простіших (підручників). Вивчення книг передує вивченню статей, більш давніх видань – найновіших джерел.

Відібрана література підлягає уважній обробці. Попереднє ознайомлення включає побіжний огляд змісту, читання передмови, анотації. Розділи, що мають особливе значення для курсової роботи, старанно обробляють, звертаючи належну увагу на ідеї та пропозиції щодо вирішення проблемних питань обраної теми, дискусійні питання, наявність різних точок зору і протиріч.

Окремо слід відзначити випадки, коли студентське дослідження присвячене поглядам або вченню якогось автора на основі вивчення відповідних документів. Якщо це так, то аналізуючи матеріал, слід ділити його на наступні три групи:

- 1 Джерела, тобто праці основного персонажа роботи, його сучасників, біографічні документи, і т. д; офіційні документи.
- 2 Дослідження, тобто праці написані на цю тему на основі джерел.
- 3 Допоміжна література (словники, довідники, енциклопедії).

Як використовувати джерела? Звернення до праць інших авторів є абсолютно універсальною практикою. Таким чином, можна продемонструвати, що ми поділяємо думку відомих та авторитетних дослідників. Можна використати працю відомого автора як приклад – такий підхід є особливо продуктивним, коли порівнюємо дві і більше позиції. Звернення до думок, фактів, сюжетів, викладених у працях попередників, дозволяє помістити курсову роботу у контекст певної наукової дискусії, пов'язати її із ширшими темами і сюжетами. Використовувати праці інших авторів можна шляхом цитування, перефразовування, або узагальнення.

При виконанні дослівних виписок, які пізніше в тексті можуть стати цитатами, потрібно бути особливо обережними. Переписувати потрібно дослівно, включно з помилками і знаками пунктуації. Вдаватися до дослівного

цитуювання потрібно тоді, коли мова джерела є своєрідною, живою, або тоді, коли дослівна передача тексту є історично важливою.

Цитування варто звести до мінімуму і вдаватися до нього лише тоді, коли воно справді необхідне. Цитуючи, ми повинні дотримуватися кількох формальних правил:

- 1) цитата повинна бути дослівною;
- 2) цитата не повинна бути надто довгою;
- 3) цитата повинна подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело у примітці;
- 4) вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається три крапкою (...);
- 5) пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках – [];
- 6) цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

Перефразовування, переказування, як правило, становить матеріал для більшої частини тексту курсової роботи. Це означає, що вже на етапі збору інформації студент починає писати текст своєї праці. У цьому випадку він намагається передати думку автора якнайближче до оригіналу, але використовуючи власну лексику. Зайве нагадувати, вдаючись до цього способу, ми також повинні визнати авторство ідеї за допомогою примітки. Кроки, які дозволяють адекватно передати думки чужого тексту і при цьому уникнути плагіату є наступними:

- Виділити основні ідеї.
- Змінити структуру речень.
- Використовувати синоніми або слова з подібним значенням, змінювати форми слів.

Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці. Перефразовуючи, узагальнюючи чи цитуючи праці інших авторів, ми передусім маємо на меті висловити власну позицію.

Найголовніше, що при цьому слід пам'ятати – наша праця повинна бути передусім нашою працею, написаною нашими словами. Таким чином, використовуємо чужі тексти для того, щоб підтвердити власну думку, проілюструвати нашу позицію, протиставити її думці авторитетів чи продемонструвати слабкість аргументації опонентів. Слід постійно стежити за тим, щоб наша думка не змішувалась у тексті із цитованою. Дослівне запозичення чужого тексту, яке не супроводжується посиланням на джерело, називається плагіатом і суворо карається у науковому середовищі. *(Положення про академічну доброчесність в НУБІП України від 28.02.2018р.)*

Робота, автор якої допустився плагіату, знімається з розгляду незалежно від стадії підготовки без права її повторного захисту!

Як аналізувати джерела і літературу? Критичний аналіз тексту передбачає дві основні процедури – структурний аналіз та оцінювання аргументів. У процесі структурного аналізу даються відповіді на наступні запитання:

1 Які основні висновки (твердження) пропонує автор? Останні можуть бути висловлені прямо або непрямо, можуть виступати у формі рекомендацій, визначень, фактичних тверджень і т. д.

2 Які основні докази використав автор щоб довести свою тезу, яка структура цих доказів?

Оцінювання аргументів також передбачає пошук відповідей на кілька запитань:

1. Чи є докази переконливими (прийнятними) – цей крок може включати оцінку фактичних тверджень, визначень, а також оціночних суджень?

2. Чи докази підтримують авторські твердження?

3. Чи існують інші міркування чи докази, що могли б підтримати або заперечити твердження автора?

4 Яке загальне враження постає від аргументації?

Етап реконструкції передбачає встановлення фактів. Щоб текст не був лише набором суб'єктивних думок, слід потурбуватися про достовірність

фактів. Факти – каркас будь-якого дослідження і тому перевірка їхньої істинності (верифікація) невіддільна від роботи із довідковим апаратом.

Перевірка достовірності інформації, яка зустрічається у джерелах, може вимагати різних розумових операцій. Часом найефективнішими кроками можуть бути звернення до довідкової літератури чи порівняльний аналіз відомостей, які містяться у різних документах. Важливо також вирішити, чи твердження походить із надійного джерела. Тому варто звернути увагу на репутацію джерела інформації, а також на компетентність її автора.

Додатково слід звернути увагу на те, первинним чи вторинним є джерело, на яке посилається автор. Корисно також знати, які суб'єктивні мотиви могли впливати на висновки автора (релігійні та політичні переконання, особисті та історичні обставини).

Описовий етап створює власне наукове знання. Якщо попередні етапи були присвячені переважно роботі з емпіричним (фактичним, дослідним) матеріалом, то цей передбачає ряд логічних операцій, спрямованих на його опис, аналіз, пошук зв'язків і залежностей між подіями і явищами. Дослідник намагається осмислити і порівняти наявні в його розпорядженні факти, порівняти можливі трактування цих фактів, відстежити тенденції і закономірності. На цьому етапі студент найповніше реалізує своє право на власне розуміння феномену чи сюжету, які є темою курсової роботи. Таке пояснення передбачає застосування певної ідеї, теорії, так званих „поза-джерельних” (тобто теоретичних) знань.

Наступним етапом є написання і оформлення тексту курсової роботи. (розділ II).

1.3. Методи проведення наукових досліджень

При підготовці курсових робіт здобувачі мають використовувати різноманітні методи дослідження. Розглянемо найбільш поширені та застосовувані студентами методи дослідження.

Спостереження – це систематичне цілеспрямоване, спеціально організоване сприймання предметів і явищ об'єктивної дійсності, які виступають об'єктами дослідження. Як метод наукового пізнання спостереження дає можливість одержувати первинну інформацію у вигляді сукупності емпіричних тверджень. Емпірична сукупність стає основою попередньої схематизації об'єктів реальності, роблячи їх вихідними об'єктами наукового дослідження.

Важливою умовою наукового дослідження повинна бути його об'єктивність, тобто можливість контролю шляхом або повторного спостереження, або застосуванням інших методів дослідження (наприклад, експерименту).

У наступному спостереженні важливу роль відіграють попередні знання, гіпотези, наявні прилади, задум і методичний досвід дослідника.

Порівняння – це процес зіставлення предметів або явищ дійсності з метою встановлення схожості чи відмінності між ними, а також знаходження загального, що може бути властивим двом чи кільком об'єктам дослідження.

Метод порівняння буде плідним, якщо при його застосуванні виконуються такі вимоги:

- порівнюватись можуть тільки такі явища, між якими може існувати певна об'єктивна спільність;
- порівняння повинно здійснюватись за найбільш важливими, суттєвими (у плані конкретного завдання) ознаками.

За допомогою порівняння інформацію про об'єкт можна одержати двома шляхами:

- здійснення безпосереднього порівняння (первинна інформація);
- опрацювання первинних даних (вторинна або похідна інформація).

Абстрагування (від латинського терміну *abstrahere*, що означає відволікання) – це уявне відвернення від неістотних, другорядних ознак предметів і явищ, зв'язків і відношень між ними та виділення декількох сторін, які цікавлять дослідника.

Існують деякі види абстракції:

-ототожнення – утворення понять шляхом об'єднання предметів, пов'язаних відношеннями типу рівності в особливий клас (відволікання від деяких індивідуальних властивостей предметів);

-ізолювання – виділення властивостей і відношень, нерозривно пов'язаних з предметами, і позначення їх певними назвами, що надає абстракціям статус самостійних предметів – “надійність”, “технологічність” (відмінність між двома першими абстракціями полягає у тому, що в першому випадку ізолюється комплекс властивостей об'єкта, а у другому – єдина його властивість);

-конструктивізація – відволікання від невизначеності меж реальних об'єктів (зупиняється безперервний рух і т.п.);

- актуальної нескінченності – відволікання від незавершеності (і завершеності) процесу утворення нескінченної множини, від неможливості задати її повним переліком всіх елементів (така множина розглядається як існуюча);

- потенційного здійснення – відволікання від реальних меж людських можливостей, зумовлених обмеженістю тривалості життя за часом та у просторі нескінченність виступає вже як потенційно здійснена.

Аналіз і синтез – у самому загальному значенні являють собою два взаємопов'язаних процеси уявного чи фактичного розкладання цілого на складові частини і об'єднання окремих частин у ціле. Аналіз і синтез – взаємозумовлені логічні методи наукового дослідження, що виникли на основі практичної діяльності людей, їхнього досвіду.

Аналіз (від грец. - розкладання) – метод пізнання, який дозволяє розчленувати предмети дослідження на складові частини (звичайні елементи об'єкта або його властивості і відношення).

Синтез (від грец. – об'єднання), на противагу аналізу, дає можливість з'єднувати окремі частини чи сторони об'єкта в єдине ціле.

Аналіз і синтез бувають:

-прямий або емпіричний (застосовуються для виділення окремих частин об'єкта, знаходження його властивостей, найпростіших вимірювань);

-зворотний або елементарно-теоретичний (базується на деяких теоретичних міркуваннях причинно-наслідкового зв'язку різних явищ або дії якої-небудь закономірності: при цьому виділяються і з'єднуються явища, які можна вважати суттєвими, а другорядними знехтувати);

-структурно-генетичний (вимагає виділення в складному явищі таких елементів, які чинять вирішальний вплив на всі інші сторони об'єкта).

Індукція і дедукція. Справжня наука можлива лише на основі абстрактного мислення, послідовних міркувань дослідника у вигляді суджень і висновків. У наукових судженнях встановлюються зв'язки між предметами чи явищами або між їхніми певними ознаками.

Індукція (від лат. - наведення) являє собою умовивід від часткового до загального, від окремих фактів до узагальнень, коли на основі знань про частини предметів класу робиться висновок про клас в цілому. Як метод дослідження індукція – це процес дослідного вивчення явищ, під час якого здійснюється перехід від окремих фактів до загальних положень, окремі факти неначе виводять до загального положення.

Звичайно виділяють три основних види індуктивних умовиводів:

- повну індукцію;

-через просте перерахування (популярну індукцію);

-наукову індукцію.

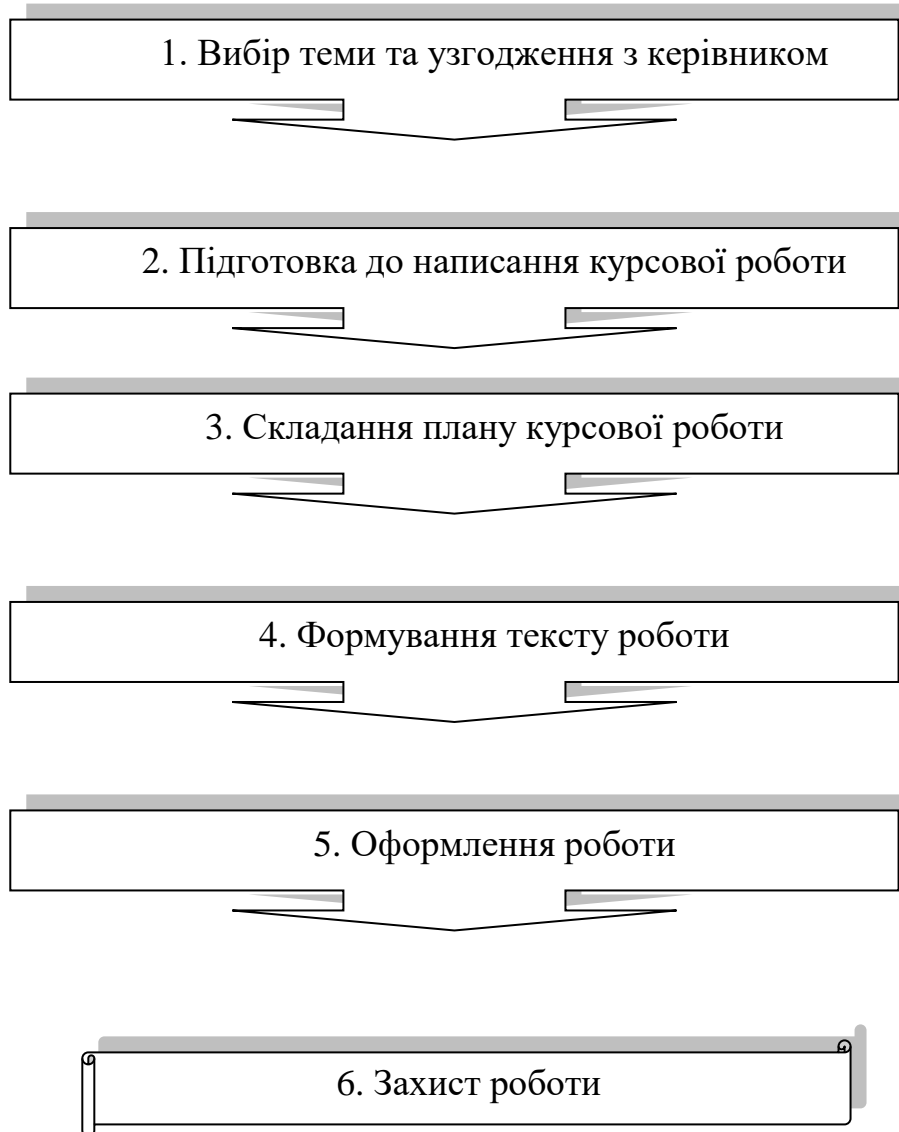
Дедукція (від лат. - виведення) – це такий умовивід, у якому висновок про деякий елемент множини робиться на основі знання про загальні властивості всієї множини. Дедуктивним вважається будь-який вивід взагалі.

Моделювання – непрямий, опосередкований метод наукового дослідження об'єктів пізнання (безпосереднє вивчення яких не можливе, ускладнене чи недоцільне), який ґрунтується на застосуванні моделі як засобу дослідження. Суть моделювання полягає в заміщенні досліджуваного об'єкта іншим, спеціально для цього створеним.

Розділ II Порядок виконання та захист курсових робіт

2.1. Порядок виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи передбачає наступні етапи:

1) Вибір теми розпочинається зі спільного засідання студентів і викладачів – наукових керівників. Доцільно при цьому враховувати актуальність теми для об'єкта дослідження, професійні інтереси студента та напрям науково-дослідної роботи, якщо він вже визначився раніше.

Вибрана тема затверджується науковим керівником. Подальша її зміна або корегування можливе лише з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні змін студентом.

2) Процес підготовки до написання курсової роботи включає підбір та вивчення літературних джерел, складання бібліографії. Дієву допомогу студенту в цьому надають наукові керівники та працівники бібліотек. Самостійний пошук літературних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів (систематичного, алфавітного тощо), реферативних журналів, бібліографічних довідників. Особливу увагу слід звернути на періодичні видання: газети, журнали, а також інтернет-джерела, де можна знайти останні результати досліджень спеціалістів. Важливим є і підбір джерел закордонної літератури. Методика вивчення літератури як основного наукового дослідження в курсовій роботі залежить від характеру та індивідуальних особливостей студента, рівня спеціальної підготовки, ерудиції і працездатності.

Основою для **3) складання плану** курсової роботи є попереднє ознайомлення з літературними джерелами. План включає: вступ; 3-4 взаємопов'язаних і логічно вибудуваних питання, що дозволяють розкрити тему; висновки. Самостійно складений студентом план обговорюється з науковим керівником, у разі необхідності коректується і після цього затверджується.

4) Формування тексту курсової роботи відбувається шляхом систематизації та обробки зібраних матеріалів по кожній позиції плану. В текст включаються тільки старанно підібрані і цілеспрямовано проаналізовані матеріали. На цьому ж етапі виконуються обчислення, обґрунтування пропозицій, формулюються висновки, підбирається ілюстративний матеріал (графіки, рисунки, таблиці). Впродовж написання роботи визначається необхідність доповнення її додатковими матеріалами. Одержаний чорновий варіант курсової роботи доповнюється, уточнюються деякі положення, остаточно формулюються всі висновки і пропозиції.

Текст курсової роботи повинен бути відредагованим, стилістично витриманим як наукове дослідження. **5) Остаточне оформлення курсової роботи** здійснюється відповідно до вимог, які детально описані в одному з наступних розділів методичних рекомендацій.

Виконана курсова робота у встановлений регламентом термін здається на реєстрацію на кафедру, а потім передається на рецензування науковому керівнику щодо допуску до захисту з попередньою оцінкою.

За незадовільної оцінки робота повинна бути перероблена з урахуванням зауважень рецензента. Вдруге робота здається з попередньою рецензією.

б) Захист курсової роботи здійснюється за встановленим графіком, прилюдно, перед комісією. Процедура захисту передбачає стислий виклад студентом головних проблем дослідження та їх рішення, відповіді на запитання членів комісії. До захисту студент отримує свою роботу, ознайомлюється з рецензією і готується аргументовано відповісти на зауваження. В процесі захисту членами комісії оцінюється глибина знань студентом досліджуваної теми, вміння ним вести дискусію, обґрунтовувати і відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлені запитання. Остаточна оцінка вноситься у відомість та залікову книжку студента і перегляду не підлягає.

2.2. Структура та зміст курсової роботи

Структура роботи. Підготовка курсової роботи потребує систематизації теоретичних знань і поєднання їх з практичними матеріалами. Рекомендована тематика розробляється і систематично переглядається викладачами кафедри біржової діяльності з урахуванням ступеня актуальності тем (Додаток А).

Рекомендується така структура курсової роботи:

Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність вибраної теми, дається характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми, визначається мета курсової роботи і завдання, вказується предмет та об'єкт дослідження. У вступі

варто також звернути увагу на рівень розробленості теми у вітчизняній та закордонній літературі, виділити дискусійні питання та невирішені проблеми.

Основна частина поділяється на 3-4 розділи. Перший з них, як правило, присвячується теоретичним та методологічним аспектам досліджуваної теми, другий – графічним підходам та діагностичним засобам, третій – рекомендаціям та пропозиціям щодо вирішення досліджуваної проблеми. Всі ці розділи логічно пов'язуються між собою. Теоретичні положення та графічні підходи є основою для аналізу первинних матеріалів або статистичної інформації, висновки і рекомендації базуються на результатах аналізу. Рекомендації можуть стосуватися також теоретико-методологічних основ, понятійного апарату та інструментарію дослідження. Залежно від особливостей досліджуваної проблеми розділи можуть поєднуватися між собою, наприклад, графічний аналіз з аналітичним, аналітичний з конструктивним тощо.

Заключна частина роботи – висновки. Цей розділ роботи є коротке резюме з усього змісту курсової роботи. Тут вміщуються висновки і рекомендації, що показують, якою мірою вирішено завдання і досягнуто мети, сформульованої у вступі.

Обов'язковим є наступний **зміст курсової роботи**:

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (за необхідності)

ПЛАН

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАЗВА

1.1. Назва першого підрозділу розділу 1

1.2. Назва другого підрозділу розділу 1

РОЗДІЛ 2. НАЗВА

2.1. Назва першого підрозділу розділу 2

2.2. Назва другого підрозділу розділу 2

РОЗДІЛ 3. НАЗВА

3.1. Назва першого підрозділу розділу 3

3.2. Назва другого підрозділу розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ (за необхідності)

Рекомендований зміст структурних розділів курсової роботи:

Перелік умовних скорочень (за необхідності). Включає в себе найбільш часто вживані в роботі терміни, які мають специфічні позначення і скорочення, зокрема назви бірж, ф'ючерсних контрактів та інші.

Вступ. У вступі курсової роботи треба коротко викласти такі питання. Шляхом критичного аналізу обґрунтувати актуальність вибраної теми. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми та необхідність її дослідження. Сформулювати мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає назву курсової роботи, зазначеної на титульному аркуші. Обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Розділ 1. Перший розділ є теоретичним дослідженням, мета якого – систематизація здобутих знань, відповідно до вибраної теми.

У розділі аналізуються думки щодо проблем, що досліджуються, наводиться огляд літературних джерел, їх критичний аналіз та узагальнення. В огляді літератури необхідно окреслити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, що досліджується. Обов'язково повинні бути посилання на використані джерела. Обсяг першого розділу – не більше 35 % загального обсягу курсової роботи (8-10 сторінок).

Розділ 2. Другий розділ – практичний. Він містить практичний аспект дослідження вибраної теми. Мета цього етапу дослідження – на конкретному практичному прикладі довести дослідження з вибраної тематики.

На цьому етапі необхідно використовувати методи і принципи наукового дослідження: методи формальної логіки (індукцію і дедукцію), системні методи

(дослідження операцій, теорію масового обслуговування, теорію управління тощо), аналітичні та логічні методи – для аналізу стану та розвитку об'єкта і предмета дослідження; структурно-функціональні, спостереження та порівняння – для визначення основних напрямів розвитку; економіко-математичні – для оцінювання показників і процесів, що аналізуються; економіко-статистичні групування і вибіркові спостереження – для порівняльного оцінювання підсумків.

Цей розділ має містити фактичні дані щодо практичного матеріалу з вибраної проблематики.

Результати аналізу даних треба представити в таблицях, діаграмах, графіках тощо.

Обсяг другого розділу – 40–45 % загального обсягу курсової роботи (12-15 сторінок).

Розділ 3. Третій розділ – це проектна частина, де потрібно запропонувати заходи, прийоми, методи, підходи, механізми підвищення ефективності процесу, що досліджується або аспекти, фактори, питання, на які повинна бути спрямована основна увага при проведенні певних досліджень. У цьому розділі треба представити пропозиції щодо удосконалення впровадження у практичну діяльність аспектів ф'ючерсної торгівлі, що були досліджені в першому розділі.

Студент повинен обґрунтувати свої пропозиції, переконливо аргументуючи їх.

Обсяг третього розділу – 20-25 % загального обсягу курсової роботи (6-8 сторінок).

Висновки. У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані в результаті дослідження. За змістом висновки мають бути пов'язані зі структурою роботи і впливати із завдань дослідження.

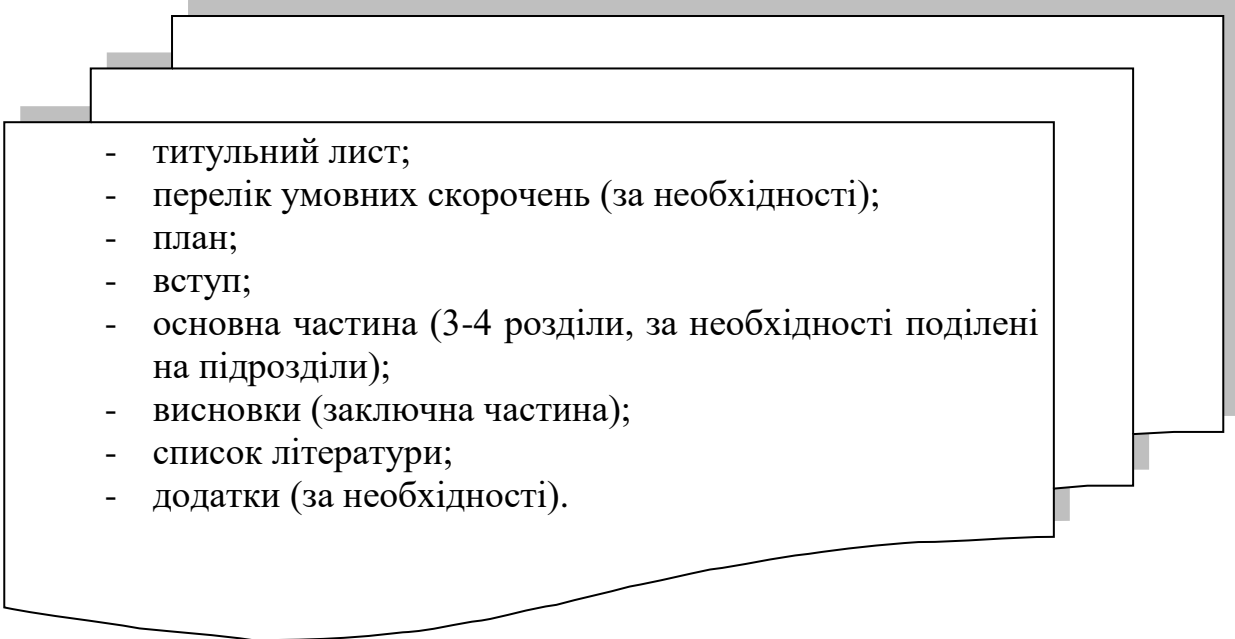
Висновки повинні бути стислими та повною мірою відобразити матеріал, викладений в курсовій роботі. Обсяг висновків – 2-3 сторінки.

Список використаних джерел. Невід'ємною частиною курсової роботи є список літератури, який включає перелік всіх джерел, використаних у процесі роботи. Докладніше про порядок укладання списку літератури – у наступному розділі методичних вказівок.

Додатки (за необхідності). Окремі частини тексту, що мають самостійне значення (об'ємні розрахунки, графіки, методики, алгоритми), можуть бути вміщені в додатки. Рекомендований обсяг додаткової частини – не більше 10 сторінок.

2.3. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути стилістично, граматично і технічно правильно й акуратно оформлена. Вона комплектується в такій послідовності:

-
- титульний лист;
 - перелік умовних скорочень (за необхідності);
 - план;
 - вступ;
 - основна частина (3-4 розділи, за необхідності поділені на підрозділи);
 - висновки (заклучна частина);
 - список літератури;
 - додатки (за необхідності).

Курсова робота повинна бути виконана й оформлена з додержанням вимог до наукових робіт. Оптимальний обсяг курсової роботи – 35-45 друкованих сторінок, список використаної літератури – близько 30 джерел.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело

записується мовою видання. Цитати з цих джерел наводяться в тексті виключно українською мовою.

Текст курсової роботи набирається на комп'ютері на одному звороті аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм). Сторінки обмежуються полями: ліве – 25 мм, верхнє та нижнє – 20, праве – 15 мм. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Шрифт – чорного кольору. Щільність тексту однакова по всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28-30 рядків по 57-60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів).

Рекомендована гарнітура — Times New Roman, кегль – 14, інтервал між рядками – 1,5.

Курсова робота має бути надрукована чітко, без помилок і виправлень.

Текст курсової роботи може ілюструватись кресленнями, рисунками, схемами, фотографіями, графіками, діаграмами та таблицями.

Курсова робота починається з титульної сторінки за формою, наведеною в Додатку Б. Вона є першою сторінкою курсової роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. Далі номер сторінки проставляють у правому верхньому куті аркуша. За титульною сторінкою наводяться послідовно зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки. Всі вони починаються з нової сторінки, а кожен з підрозділів – після закінчення попереднього.

Якщо в курсовій роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік можна дати окремим списком перед вступом. Перелік друкується двома колонками, де ліворуч за абеткою наводять, наприклад, скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку.

Якщо в курсовій роботі є спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюється менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи „**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ**”, „**ПЛАН**”, „**ВСТУП**”, „**РОЗДІЛ**”, „**ВИСНОВКИ**”, „**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**”, „**ДОДАТКИ**” друкують великими літерами симетрично до тексту. Наприклад:

ВСТУП

ТЕСТ.....

Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацу. В кінці заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Нумерація розділів та підрозділів

Номер розділу ставиться після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапка не ставиться, потім з нового рядка друкується заголовок розділу.

Параграфи нумеруються в межах кожного розділу. Номер параграфа складається з номера розділу і порядкового номера параграфа, між ними ставиться крапка. Позначку параграфа (§) в дипломних роботах не використовують. У кінці номера параграфа має стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій параграф другого розділу). У тому самому рядку дається заголовок параграфа.

Порядок посилань на літературні джерела

Посилання на літературні джерела в тексті наводяться у квадратних дужках []. Це може бути посилання на джерело в цілому або на джерело із зазначенням конкретної сторінки.

Наприклад:

“Тіньовий сектор економіки України у 1999 р. становив 47 % [3, с. 453]”.

“Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуті Ю. Біленком у статті [1]”.

“Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуто у працях Ю. Біленка та М. Павловського [1; 6, с. 114–165]”.

“Проблеми сучасних міжнародних відносин розглядаються у працях [1; 2; 7]”.

“Проблеми сучасних міжнародних відносин розглядаються у працях [1-7]”.

Цифри у квадратних дужках відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел.

План

План відповідає змісту курсової роботи. Єдиною відмінністю є зазначення номерів сторінок. Вказується лише номер початкової сторінки пункту плану.

Оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, списку використаних джерел, додатків

Ілюстрації

До ілюстрацій належать креслення, рисунки, схеми, фотографії, графіки, діаграми. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці слід наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації. Ілюстрацію більшу за формат А4 враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між ними ставиться крапка.

Наприклад:

Рис.1.2. (другий рисунок першого розділу)

Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним. Якщо в курсовій роботі один рисунок, то його нумерують за загальними правилами.

Наприклад:

Рис.1.2. Елементи біржової торгівлі строковими інструментами

Таблиці

У таблицях наводяться цифрові дані. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують під таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово “Таблиця” починаються з великої літери. Слово “Таблиця” друкують праворуч. Назви не підкреслюють.

Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Висота рядків – не менше 8 мм. Колонку з порядковими номерами рядків до таблиці не включають.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 1.1.

Етапи розвитку систем макроекономічних показників

Етапи	Роки	Системи макроекономічних показників
1	30-ті – початок 50-х рр. XX ст.	У колишньому СРСР склалась і закріпилася система статистичного обліку у формі БНГ
2	50 – 60-ті рр. XX ст.	У міжнародній статистиці фактично й офіційно функціонують дві різні за змістом і формою системи макроекономічних показників: ➤ СНР – у капіталістичних країнах ➤ БРГ – у соціалістичних країнах
3	70-ті рр. XX ст. – до т.ч.	Практично всі країни світу використовують СНР

Джерело: складено автором на основі [8, 9].

Таблицю розміщують після першого згадування у тексті так, щоб її можна було читати без повороту «опалітуреного» блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. В такому разі зазначають:

Продовження табл. Таблицю з великою кількістю колонок можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться риска (–).

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено, наприклад: “... у табл.1.2”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 1.3”.

Формули

Формули і рівняння треба виділяти з тексту вільними рядками та позначати певним номером, написаним у лапках.

Наприклад:

$$T_b = K_f \cdot C_f, (3.1.)$$

де T_b – товарообіг біржовий; K_f – кількість проданих ф’ючерсних контрактів; C_f – ціна одиниці ф’ючерсного контракту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у послідовності, наведеній у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки. Вище і нижче від кожної формули потрібно залишити пробіл.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (\times) і ділення (:).

Формули (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега

аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад "... у формулі (3.1)".

Список використаних джерел

Наукове дослідження завершується списком використаних джерел.

Відомості про джерела, що містяться у списку, необхідно давати відповідно до вимог державних стандартів, зокрема: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання". Джерела можна розміщувати:

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (такий спосіб є найпоширеніший та універсальний);
- у хронологічному порядку;
- за послідовністю посилань у тексті.

Авторів з однаковими прізвищами подають в алфавітному порядку їхніх ініціалів; праці одного автора – за алфавітом перших літер назв його праць; праці одного автора з однаковою назвою – за хронологією. Спочатку наводять літературу видану кирилицею, далі – латиною і мовами з особливою графікою (за алфавітом назв мов – арабською, вірменською, грузинською, єврейською, китайською, японською тощо). Публікації мовами з особливою графікою подають в українській транслітерації або в перекладі українською мовою.

Крім того є певний порядок розташування літературних джерел:

- нормативні акти, книжкові видання, статті в журналах та інших періодичних виданнях;
- матеріал з Інтернету.

Основна вимога до використаних джерел – єдине оформлення і дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис видань. Приклад наведено в Додатку В.

Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на прикінцевих її сторінках, зазначаючи їх у порядку посилань у тексті. Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додатки”.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літери Ї, наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д. Один додаток позначається як Додаток А.

2.4. Вимоги до захисту курсової роботи

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу студент подає науковому керівнику, який складає рецензію, де зазначає її теоретичний рівень, глибину виконаних досліджень, доцільність і обґрунтованість рекомендацій, формулює висновок (рекомендована чи не рекомендована робота до захисту).

Курсову роботу студент захищає в навчальній групі. Доповідь, як правило, триває до 10 хвилин. Орієнтовна структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Особливу увагу слід приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми. Після доповіді студент відповідає на запитання викладачів. Під час захисту оцінюються: якість виконаної студентом курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати практичну діяльність, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну думку.

З урахуванням якості виконаної курсової роботи, рецензії наукового керівника, рівня виступу студента, презентації (за бажанням студента), що має містити основні ключові положення роботи, а також відповідей студента на запитання комісія оцінює курсову роботу на «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» записуються у

екзаменаційну відомість та індивідуальний план студента. Оцінка «незадовільно» записується тільки в екзаменаційну відомість. Курсова робота, яка при захисті не одержала позитивної, оцінки підлягає повторному захисту.

Загальна кількість балів, отриманих студентом після захисту курсової роботи, переводиться в кінці семестру в традиційну оцінку за 4-х бальною шкалою наступним чином:

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів (КУРСОВА РОБОТА)	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Оцінку «відмінно» отримують роботи, в яких повно і всебічно розкрито теоретичний зміст роботи, проведено глибокий аналіз фактичного матеріалу, творчо досліджена тема, глибоко розкриті економічні проблеми і на захисті студент вільно володіє цими матеріалами, уміє викласти суть проблеми та підтвердити рівень знань, вміння вести наукові дослідження.

Оцінку «добре» отримують роботи, які виконані на достатньо високому теоретичному рівні, повно і всебічно висвітлена тема, при захисті студент дає конкретні відповіді на запитання членів комісії по захисту.

Оцінку «задовільно» заслуговує курсова робота, яка виконана на достатньому теоретичному рівні, тема дослідження висвітлена, висновки в

цілому правильні, але не достатньо аргументовані, відповіді на захисті є неповними або студент не дав відповіді на всі запитання членів комісії.

Оцінку «незадовільно» отримують роботи, які не відповідають вищенаведеним вимогам.

Якщо робота не подана і незахищена своєчасно без поважних причин, то в екзаменаційній відомості проставляється «не з'явився».

Критерії оцінки курсової роботи

№ п/п	Критерій оцінки курсової роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності теми, виклад вступу та висновків роботи	10
2.	Ступінь опрацювання літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань)	10
3.	Дотримання вимог до виконання курсової роботи (згідно методичних вказівок: шрифт, оформлення, наявність трьох розділів, розрахунків, таблиць, рисунків, формул)	10
4.	Виклад змісту курсової роботи (ступінь розкриття теми)	20
5.	Захист курсової роботи (доповідь, презентація, відповіді на поставленні питання)	50
	РАЗОМ	100

Умови не допуску курсової роботи до захисту

Недопуск	Якщо
Курсова робота до захисту не допускається	подана на кафедру після закінчення встановленого терміну;
	написана на тему, яка не затверджена на засіданні кафедри;
	структура не відповідає вимогам;
	недбало оформлена, неякісно надрукована.

2.5. Перелік тем курсових робіт з дисципліни «Біржова діяльність»

1. Еволюція біржової діяльності.
2. Історія розвитку біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією.
3. Біржова діяльність в умовах ринкової економіки.
4. Біржова діяльність: сутність та функції.
5. Види учасників біржової діяльності.
6. Економічна сутність та види біржових угод.
7. Організовані товарні ринки в Україні: особливості створення та регулювання.
8. Товарна біржа та її організаційна структура.
9. Ринки капіталів: особливості організації та регулювання.
10. Фондові біржі: функції та особливості діяльності в Україні.
11. Види біржових товарів.
12. Законодавчо-правове регулювання біржової діяльності.
13. НКЦПФР та її роль у регулювання біржової діяльності в Україні.
14. Моделі регулювання біржової діяльності у світі.
15. Біржові посередники та їх види.
16. Особливості діяльності брокерських контор.
17. Міжнародні біржі: функції та особливості діяльності.
18. Формування біржової діяльності в Україні.
19. Сучасний стан та тенденції розвитку біржової діяльності в умовах глобалізації.
20. Вплив глобалізації на консолідацію світових бірж.
21. Роль і функції спекулянтів на біржовому ринку.
22. Роль і функції хеджерів на біржовому ринку.
23. Ф'ючерси у біржовій діяльності.
24. Опціони у біржовій діяльності.
25. Стратегії використання ф'ючерсів і опціонів у біржовій діяльності.

26. Біржові інструменти в управлінні ціновими ризиками.
27. Інтернет-трейдинг: стан та перспективи розвитку.
28. Особливості біржової торгівлі товарними деривативами.
29. Біржова консолідація і поглинання: переваги та недоліки.
30. Шляхи удосконалення біржової діяльності в Україні.
31. Перспективи використання біржової торгівлі у підприємницькій діяльності.
32. Організація та перспективи розвитку біржової торгівлі на аграрному ринку України.
33. Інноваційні підходи та фінансова інженерія у біржовій торгівлі.
34. Фундаментальний аналіз на біржовому ринку.
35. Технічний аналіз на біржовому ринку.
36. Хеджування та його види на аграрному ринку.
37. Аналіз і прогнозування біржової торгівлі на світових товарних біржах.
38. Аналіз і прогнозування біржової торгівлі на світових фондових біржах.
39. Оцінка стратегій управління ціновими ризиками на біржовому товарному ринку.
40. Інститути спільного інвестування на біржовому ринку.
41. Аналіз стану та перспективи розвитку біржового ринку зерна.
42. Ціноутворення як функція біржової торгівлі.
43. Інфраструктура біржового ринку.

2.6. Список рекомендованих літературних джерел для написання курсових робіт з дисципліни „Біржова діяльність”

1. Базилевич В. Д. Фондовий ринок : підручник: у 2 кн. / за ред.: В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2016. 686 с.
2. Вайн Саймон. Опционы. Полный курс для профессионалов. Москва: Альпина Паблишер, 2003. 416 с.
3. Дегтярьова О.И., Кандинская О.А. Биржевое дело: Учебник для вузов. Москва: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2010. 504 с.
4. Деривативы. Курс для начинающих (Серия «Reuters для финансистов») / Пер. с англ. Москва: Альпина Паблишер, 2002. 208 с.
5. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ: КНТЕУ, 2017. 608 с.
6. Ільчук М.М. Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Біла церква: Білоцерківдрук, 2018. 318 с.
7. Ільчук М.М. Ус С.І. Розвиток підприємницької діяльності: навч. посібник. НУБІП України, 2019. 368 с.
8. Ковальська Л., Кривовязок І. Підприємництво і торгівля: навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 620 с.
9. Кулініч О. А. Економічна теорія: навч. посібник. Харків: ХДУХТ, 2016. 200 с.
10. Міжнародний маркетинг: підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ: КНТЕУ, 2018. 448 с.
11. Підприємництво та організація агробізнесу: навч. посібник/ за ред. М.М. Ільчука. Київ: Аграр Медіа Груп, 2016. 434 с.
12. Пилявець В.М., Озима В.В., Заруба В.П. Інфраструктура товарного ринку : навч. посібник. Київ: Аграрна освіта, 2015. 255 с.
13. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 168 с.
14. Резго Г.Я., Кетова И.А. Биржевое дело: Учебник. Москва: Финансы и статистика, 2003. 272 с.

15. Саркисян Л., Казакова О. Технологія торговельних процесів. Київ: ЦУЛ. 2018. 296 с.
16. Солодкий М. О., Яворська В.О. Біржовий товарний ринок: навч. посібник. Київ: ЦП Компринт, 2016. 482 с.
17. Солодкий М.О. Основи біржової діяльності: навч. посіб. / за ред. М.О. Солодкого. Київ: ЦП Компринт, 2017. 450 с.
18. Солодкий М.О. Яворська В.О. Хеджування ф'ючерсами і опціонами: навч. посіб. Київ: ЦП Компринт, 2018. 398 с.
19. Солодкий М.О. Яворська В.О. Міжнародні біржові ринки: навч. посіб. Київ: ЦП Компринт, 2019. 520 с.
20. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.
21. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2008. 602 с.
22. Сотник І., Таранюк Л. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с.
23. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. Суми : «Мрія-1», 2016. 278 с.
24. Толд Лофтон. Основы торговли фьючерсами. Москва: ИК Аналитика, 2001. 304 с.
25. Фельдман А.Б. Производные финансовые и товарные инструменты. Москва: Финансы и статистика, 2003. 304 с .
26. Derivatives. A Manager's Guide to the World's Most Powerful Financial Instruments. – New York: PHILIP Mc BRIDE JOHNSON, Mc Graw Hill, 1999. 209 p.
27. Helyette Geman. Commodities and Commodity Derivatives: Modelling and Pricing for Agriculturals, Metals and Energy. London: John Wiley & Sons, 2005. 416 p.
28. Hull John C. Options, futures and other derivatives New Jersey: University of Toronto, Prentice Hall, Englewood Cliffs, – 5 ed., 2003. 780 p.

Список використаної літератури

1. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисциплін загальноекономічного циклу (для студентів першого курсу всіх форм навчання) / Укл. Г.О.Пухтаєвич. Київ: Видавничий центр НАУ, 1995. 9 с.
2. Методичні вказівки по виконанню курсових робіт з дисципліни «Менеджмент» / Укл. С.Н.Соболь. Київ: Видавничий центр НАУ, 1995. 14 с.
3. Методичні рекомендації для написання курсових робіт з дисципліни „Біржовий ринок” (для студентів заочної та екстернатної форм навчання з напрямку 0501 – Економіка і підприємництво) / Укл. Солодкий М.О., Сидоренко О.В., Гниляк В.О. Київ: Видавничий центр НАУ, 2005. 20 с.
4. Положення про курсовий проект (роботу), розрахунково-графічну роботу, реферат і домашню роботу студентів НАУ/ Під. ред. Д.О.Мельничука. Київ: Видавничий центр НАУ, 1999. 10 с.
5. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Аналіз і прогнозування біржового ринку» для студентів спеціальності «Фінанси і кредит», спеціалізації «Біржова діяльність на фондовому ринку» / Укл. М.О. Солодкий, В.О.Гниляк. Київ: КОМПРИНТ, 2010. 20 с.
6. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Аналіз і прогнозування біржового ринку» для студентів спеціальності «Біржова діяльність», / Укл. М.О. Солодкий, В.О. Яворська. Київ: КОМПРИНТ, 2014. 21 с.
7. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Політекономія» для студентів денної та заочної форми навчання напрямів підготовки.030502 «Економічна кібернетика», 6.030507 «Маркетинг», 6.030508 “Фінанси і кредит”, 6.030509 «Облік і аудит» / уклад. О. І. Ємець. 3-тє вид., змінене. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2015. 24 с.
8. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Основи біржової діяльності» для студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», / Укл. М.О. Солодкий, В.О. Яворська. Київ: КОМПРИНТ, 2020. 46 с.

Додатки

**Зразок плану курсової роботи на тему:
«Фундаментальний аналіз на біржовому ринку»**

ПЛАН

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ.....	5
1.1. Фундаментальний аналіз та його головні цілі.....	5
1.2. Фактори фундаментального аналізу.....	9
1.3. Види інформаційних джерел фундаментального аналізу.....	12
РОЗДІЛ 2. ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ НА БІРЖОВОМУ РИНКУ.....	15
2.1. Макроекономічний аналіз основних факторів біржової кон'юнктури.....	15
2.2. Мікроекономічний аналіз основних факторів біржової кон'юнктури	20
РОЗДІЛ 3. ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ У ПРОГНОЗУВАННІ БІРЖОВОЇ КОН'ЮНКТУРИ.....	27
3.1. Прогнозування факторів фундаментального аналізу у короткостроковій та довгостроковій перспективі.....	30
3.2. Напрями удосконалення фундаментального аналізу на біржовому ринку.....	33
ВИСНОВКИ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35

Структура вступу

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що фундаментальний і технічний аналіз є основними методами, які успішно використовуються при дослідженні біржової кон'юнктури. Дослідження результатів біржової торгівлі потребує систематизації і адекватної оцінки сучасного стану та прогнозування. Пошук альтернативних методів вивчення і аналізу біржової інформації завжди привертало значну увагу до неї науковців та спеціалістів.

Предметом дослідження є визначена система економічних відносин, пов'язаних з вирішенням проблеми здійснення фундаментального і технічного аналізу біржової кон'юнктури.

Об'єктом дослідження є процес формування та використання оптимальної структури фундаментальних і технічних інструментів у біржовій практиці.

Метою курсової роботи є поглиблення теоретичних знань з дисципліни «Біржова діяльність», а саме вивчення питань, які торкаються категорій «фундаментальний аналіз» та «технічний аналіз біржовій сфері».

Відповідно до сформульованої мети були поставлені та розв'язані наступні **завдання**:

- дослідити теоретико-методичні основи використання фундаментального і технічного аналізу на біржовому ринку;
- проаналізувати систему фундаментальних факторів і використати набір технічних інструментів для дослідження біржової кон'юнктури;
- запропонувати шляхи підвищення аналізу біржової інформації з адаптацією останніх досягнень світової біржової практики.

Методи дослідження. Теоретичними та методичними засадами дослідження є наукові праці вітчизняних і закордонних вчених в галузі

біржової торгівлі, статистики, математичного моделювання. У курсовій роботі застосовано наступні методи: описовий та порівняльний аналіз, синтез, наукова абстракція, економіко-статистичні, фундаментальний, технічний аналіз.

Зразок написання висновків

ВИСНОВКИ

В результаті написання курсової роботи були зроблені наступні висновки.

У першому розділі досліджено.....

.....

.....

.....

Другий розділ присвячений аналізу.....

.....

.....

.....

У третьому розділі запропоновано

.....

.....

.....

Проаналізувавши зарубіжний досвід використання фундаментального і технічного аналізу для вітчизняної біржової практики буде доцільним.....

.....

.....

.....

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра організації підприємництва
та біржової діяльності

Курсова робота

з дисципліни „Біржова діяльність”

на тему:” _____
_____”

Студента (ки) 2 курсу _ групи
Спеціальності «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»_

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник

___к.е.н., доц. Яворська В.О. _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Члени комісії _____

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціал)

Зразок оформлення рецензії на курсову роботу

РЕЦЕНЗІЯ
на курсову роботу з дисципліни «Біржова діяльність»
студентки Іваненко Іванни Іванівни

№ П/П	Критерій оцінки курсової роботи	Максимальна кількість балів	Бали за виконану роботу
1.	Обґрунтування актуальності теми, виклад вступу та висновків роботи	10	
2.	Ступінь опрацювання літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань)	10	
3.	Дотримання вимог до виконання курсової роботи (згідно методичних вказівок: шрифт, оформлення, наявність трьох розділів, розрахунків, таблиць, рисунків, формул)	10	
4.	Виклад змісту курсової роботи (ступінь розкриття теми)	20	
	РАЗОМ	50	

Курсова робота допущена до захисту з кількістю балів _____

Науковий керівник
к. е. н., доц.

Яворська В.О.

« _____ » _____ 202_ р.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел курсової роботи

Характеристика джерела	Приклади оформлення
Книги:	
Один автор	Солодкий М.О. Біржовий товарний ринок: навч. посіб. Київ: ТЦ КОМПРИНТ, 2017. 465 с.
Два автори	Резго Г.Я., Кетова И.А. Биржевое дело: [учеб.]. Москва: Финансы и статистика, 2003. 272 с.
Три автори	Солодкий М.О. Біржова діяльність на ринку сільськогосподарської продукції: Монографія. Житомир: Полісся, 2010. 216 с.
Чотири автори	Рынок производных финансовых инструментов: [А.А. Афанасьев, Т.И. Рассошинская, Р.А. Чижиков, Р.В. Вотинцев]. Владивосток: Издательство ДВГАЭУ, 2001. 100 с.
П'ять і більше авторів	Биржевой словарь / [В.Ф.Корельский, Р.В.Гаврилов, в.в. Гаврилов и др.]; под ред. В.Ф.Корельского. Москва: Международные отношения, 2000. Т.1. 288с.
Без автора	Деривативы. Курс для начинающих (Серия «Reuters для финансистов»); пер. с англ. Москва: Альпина Паблишер, 2002. 208 с.
Словники	Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : <i>слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл.</i> Київ : Європ. ун-т, 2007. 57 с.
Законодавчі та нормативні	Конституція України. Київ.: Юрид.літ.,1996. 50 с. Кримінально-процесуальний кодекс України : <i>за станом на 1 груд.</i>

- документи **2005 р.** / Верховна Рада України. Офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 2006. 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
- Каталоги Межгосударственные стандарты : каталог : **в 6 т.** Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006 .(Серия "Нормативная база предприятия"). – ISBN 966-7961-77-X.
- Автореферати дисертацій Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : **спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології"** / Нгуен Ші Данг ; **Нац. техн. ун-т України "Харків. політехн. ін-т"**. Київ, 2007. 20 с.
- Частина книги, періодичного, продовжуваного видання Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень. **Бібліотечний вісник**. 2006. № 6. С. 14–17.
- Електронні ресурси. посилання на інтернет-джерела Інформаційно-аналітична довідка про стан книговидання та книгорозповсюдження в Україні URL: <http://www.kniga.gov.ua/index.php?7901200200000000010>. (дата звернення 21.01.2021).